MỤC LỤC

MỤC LỤ	JC		1
Buổi 1:	LÀM QU	UEN VỚI LẬP TRÌNH KỊCH BẢN TRÌNH CHỦ PHP	2
1.1.	Giới thiệ	èu	2
Bài	1.1: C	Cài đặt phần mềm XAMPP	2
Bài	1.2: In	n lời chào	7
Bài	1.3: T	ính diện tích hình chữ nhật:	8
Bài	1.4: T	ính tổng hiệu của 2 số nguyên	.10
Bài	1.5: Đ	Pịnh màu chữ - Màu nền	12
Bài	1.6: T	hiết kế Form sau và tính diện tích và chu vi hình tròn	.13
Bài	1.7: C	Cạnh huyền, tam giác vuông	15
1.2.	Cấu trúc	điều kiện	16
Bài	2.1: T	ầm từ trong chuỗi	16
Bài	2.2: T	hay thế từ trong chuỗi	.17
Bài	2.3: Se	o sánh chuỗi	.18
Bài	2.4: T	ính số ngày trong tháng	19
Bài	2.5: T	ính kết quả học tập	.21
Bài	2.6: In	n thứ trong tuần	.22
Bài	2.7: G	Giải thể thao	.24
Bài	2.8: T	ính cước gửi hàng	.25
Bài	2.9: T	ính tiền nước sinh hoạt	.27
Bài	2.10: T	Thiết kế Form giải phương trình bậc nhất có dạng $\mathbf{AX} + \mathbf{B} = 0$.30
Bài	2.11: T	Thiết kế Form giải phương trình bậc nhất có dạng $AX^2 + BX + C = 0$.30
Buổi 2: L	_ập trình k	cịch bản trình chủ PHP	.32
1.3.	Cấu trúc	lặp	.32
Bài	3.1: T	hiết kế form và viết chương trình tính tổng các số lẻ từ 1 đến n	.32
Bài	3.2: T	ính tổng và tích	.33
Bài	3.3: C	Các số chia của N	.34
Bài	3.4: B	3ảng cửu chương	.35
1.4.	Xây dựng	g phương thức và xử lý lỗi PHP	.36
Bài	4.1: G	Biải phương trình bậc nhất hai	36
Bài	4.2: T	lim số nguyên tố	.37
Bài	4.3: T	ính toán trên dãy số	.37

Trường ĐH CNTP Tp.HCM Khoa: CNTT Bộ môn: Tin học ứng dụng MSMH:	Buổi 1: LÀM QUEN VỚI LẬP TRÌNH KỊCH BẢN TRÌNH CHỦ PHP	
--	--	--

A. MUC TIÊU

- Hướng dẫn sv cách cài đặt được phần mềm XAMPP và Dreamweaver CS6
- Làm quen với cú pháp trong PHP
- Trình bày được cách thức hoạt động của Webserver
- Kiểm chứng được các nội dung lý thuyết đã học

B. DỤNG <u>CỤ - THIẾT BỊ CHO MỘT HỌC SINH</u>

Stt	Chủng loại – Quy cách vật	Số	Đơn	Ghi
	tư	lượng	vi	chú
1	Máy tính	1	1	

C. VẬT TƯ

Phòng máy cài Windows XP hoặc Windows 7

D. NỘI DUNG THỰC HÀNH

1.1. Giới thiệu

Bài 1.1: Cài đặt phần mềm XAMPP

a. Giới thiệu

XAMPP sẽ tự động cấu hình apache, mysql, php...mặc định host name sẽ là **localhost** - tương ứng với địa chỉ 127.0.0.1, với cổng kết nối 80;

Localhost là tên miền offline, nghĩa là tại chính máy tính của bạn, ở bên ngoài không truy cập được, trừ khi cùng trong hệ thống mạng **LAN** và phải có cấu hình ở các

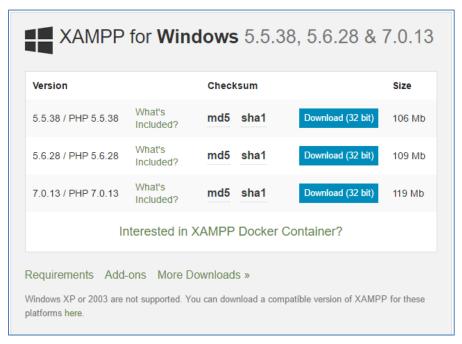
máy con. Khi cài đặt trên hosting (mua tên miền thật) chỉ thay localhost thành tên miền ví dụ: **abc.com**, vì vậy bạn cứ yên tâm thực hành tốt ở máy tính của mình.

Để cài Localhost chúng ta có rất nhiều cách và phần mềm, tuy nhiên nếu bạn là người mới thì mình khuyến khích các bạn dùng phần mềm **XAMPP** để cài localhost vì:

- XAMPP hoàn toàn miễn phí.
- Dễ sử dụng.
- Hỗ trợ các hệ điều hành thông dụng như Windows, Mac, Linux.

b. Cài đặt XAMPP

Bước 1: Tải XAMPP từ trang https://www.apachefriends.org/download.html
 Lưu ý: XAMPP chỉ có phiên bản cho hệ điều hành 32bit nhưng 64bit vẫn hoạt động bình thường.

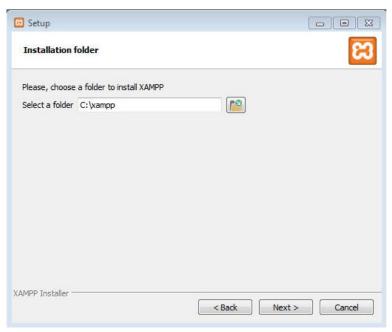

- **Bước 2:** Chạy file cài đặt, thư mục cài đặt C:/xampp, nên để mặc định (thư mục cài đặt XAMPP không nên có khoảng trắng - 1 số đoạn mã sẽ không chạy). Sau khi tải file cài đặt về xong, hãy chạy nó, sau đó chọn **Next**.

 $\mathring{\text{O}}$ phần chọn đường dẫn (Please, choose a folder to install XAMPP), bạn hãy chọn đường dẫn cần lưu cài đặt của XAMPP.

Lưu ý: bạn phải nhớ đường dẫn, vì khi cài đặt web lên localhost, bạn phải truy cập vào thư mục này. Cho nên, bạn nên để mặc định là **c:\xampp** và click chuột vào nút Next đẻ tiếp tục cài đặt.

Ở trang kế tiếp, bạn không click chuột vào phần "Learn more about Bitnami for XAMPP". Và ấn Next 2 lần nữa để bắt đầu quá trình cài đặt XAMPP.

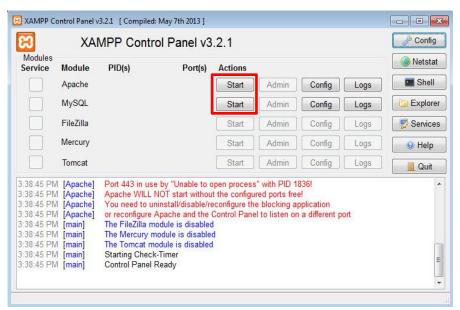

Sau khi cài xong, ấn nút **Finish** để kết thúc cài đặt và mở bảng điều khiển của XAMPP

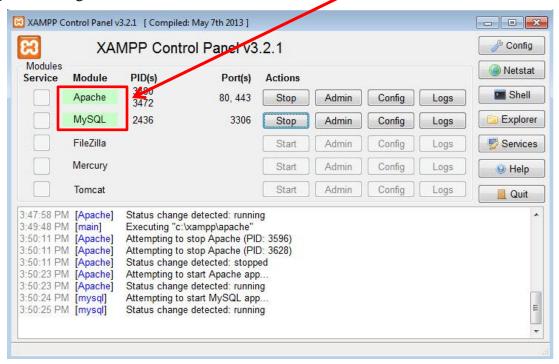
Tuy nhiên, hãy khởi động lại máy sau khi cài đặt xong để tránh tình trạng không khởi động được localhost.

c. Khởi động Localhost

Vào thư mục **c:\xampp** và mở file **xampp-panel.exe** lên để bật bảng điều khiển của XAMPP.

Khởi tạo hai ứng dụng Apache và MySQL → click chuột vào nút Start để chạy được localhost. Nếu cả hai ứng dụng chuyển sang màu xanh như hình dưới là đã khởi động thành công.

d. Viết chương trình PHP đầu tiên

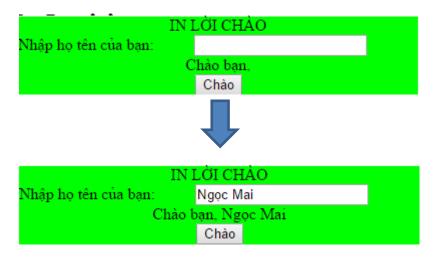
- Giả sử thư mục các bạn cài xampp lúc nãy là C, chúng ta truy cập vào thư mục:
 E:\xampp\htdocs.
- Tạo mới thư mục Thuchanh ⇒ vào thư mục Thuchanh, tạo tiếp file *index.php*.
 Đây chính là file mà chúng ta sẽ viết chương trình đầu tiên: tạo trang để hiển thị câu chào như sau:

Chào mừng các bạn đến với Ngôn ngữ lập trình PHP

```
<title>Hiển thị câu chào</title>
     </head>
     <style>
 9
         text-align:center;
11
         width:300px;
12
         border: #F00 1px solid;
13
         margin:auto;
14
         background-color: #FC0;
15
16
     </style>
17
     <body>
     >
19
     <?php
20
     echo "Chào mừng các bạn đến với <br> Ngôn ngữ lập trình PHP";
21
     </body>
```

Bài 1.2: In lời chào

Yêu cầu: Tạo form và viết chương trình in lời chào sau:

a. Hướng dẫn sử dụng:

Nhập họ tên sau đó nhấn nút Chào

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_in_loi_chao:

form(name="frm in loi chao" method="post" action="b1 2 in loi chao.php")

- + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form:
 - Ho_ten: TextField (nhập liệu)
 - Cau chao: Label (kết xuất)
 - Chao: Botton (xử lý in câu chào)
- Nhập: họ tên
- Xuất: Chào ban + ho tên

c. Thuật giải:

```
<?php
//Khai báo biến
$hoten=$_POST["txtHoten"];
//Thuật giải
$loichao="Chào bạn, ".$hoten;
?>
```

Bài 1.3: Tính diện tích hình chữ nhật:

a. Yêu cầu:

- Thiết kế Form và tính diện tích hình chữ nhật:

b. Yêu cầu thiết kế:

Stt	Đối tượng	Yêu cầu
1	Form	- Đặt tên cho Form
		- Thiết lập phương thức cho Form là post
		- Action của Form là tên của trang
2	Diều - Sử dụng điều khiển TextField, Botton	
	khiển	- TextField diện tích không cho phép nhập và chỉnh sửa

c. Yêu cầu chức năng:

Stt	Đối tượng	Yêu cầu xử lý chức năng
1	Nút lệnh tính	Khi chọn thực hiện tính:
		Diện tích=chiều dài * chiều rộng

d. Hướng dẫn sử dụng:

- Nhập chiều dài, chiều rộng sau đó nhấn nút Tính

e. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Th_Trang_dien_tich_hinh_chu_nhat:

 form(name="frm_S_hcn" method="post" action="b1_S_hcn.php")
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form:
 - Th_Chieu_dai: TextField (nhập liệu)
 - Th_Chieu_rong: TextField (nhập liệu)
 - Th_Dien_tich: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Th_Tinh: Botton (xử lý tính diện tích)
- Nhập: chiều dài và chiều rộng
- Xuất: diện tích

f. Thuật giải

- diện tích= chiều dài * chiều rộng

```
<?php
//Khai báo biến và khởi tạo giá trị cho biến
$dai=$_POST["txtChieudai"];
$rong=$_POST["txtChieurong"];
$dientich=$dai * $rong;
//Thuật giải
$dientich=$dai * $rong;
?>
```

Bài 1.4: Tính tổng hiệu của 2 số nguyên

a. Yêu cầu:

- Thiết kế Form và tính tổng và hiệu 2 số A và B:

TỔNG VÀ HIỆU HAI SỐ					
Nhập số A:	15				
Nhập số B:	10				
Tổng của 2 số A và B:	25				
Hiệu của 2 số A & B: 5					
Tính Tổng & Hiệu					

b. Hướng dẫn sử dụng:

- Nhập vào 2 số A và B sau đó nhấn nút Tính Tổng & hiệu

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_tong_hieu:

form(name="frm_tong_hieu" method="post" action="b1_3_Tong_hieu.php")

- + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - So_A: TextField (nhập liệu)
 - So_B: TextField (nhập liệu)
 - Tong: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Hieu: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
- + Nhập: 2 số A, B + Xuất: Tổng, Hiệu

```
<form name="frm Tong Hieu" method="post" action="B1_4 TongHieu.php">
TÔNG VÀ HIỆU HAI SỐ
    Nhập số A:
    <input type="text" name="txtA" value="<?php echo $a?>"/>
  Nhập số B:
    <input type="text" name="txtB" value="<?php echo $b?>"/>
      Tổng của 2 số A và B:
     <input type="text" name="txtTong" value="<?php echo $Tong ?>" readonly="readonly"/>
  >
    Hiệu của 2 số A & B:
    <input type="text" name="txtHieu" value="<?php echo $Hieu ?>" readonly="readonly="/>
   <input type ="submit" name="btnTinh" value="Tinh Tổng & Hiệu" />
</form>
```

- Thuật giải:
 - + Khai báo biến \$A và \$B nhận giá trị của So_A và So_B
 - + Xử lý tính tổng: \$Tong=\$A + SB
 - + Xử lý tính hiệu: \$Hieu=\$A \$B
 - + Kết xuất \$Tong ra Tong và \$Hieu ra Hieu

```
<?php
//Khai báo biến và khởi tạo giá trị cho biến
$a=$_POST["txtA"];
$b=$_POST["txtB"];
$Tong=$a + $b;
//Thuật giải
$Hieu=$a - $b;

?>
<body>
```

Bài 1.5: Định màu chữ - Màu nền

a. Yêu cầu:

- Thiết kế Form và định dạng màu chữ và màu nền

ĐỊNH DẠNG MÀU CHỮ & MÀU NỀN					
Nội dung:	Trường Đại Học Công Nghiệp Thực Phẩm Tp.HCM				
Màu nền:	Màu nền: DD4800				
Màu chữ:	FFFFF				
Xem kết quả					
Trường Đại Học Công Nghiệp Thực Phẩm Tp.HCM					

b. Hướng dẫn sử dụng:

- Nhập nội dung văn bản, màu nền, màu chữ sau đó nhấn nút Xem kết quả

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_mauchu_maunen:
 - form name="frm_Mau_Chu_Mau_Nen"
 - method="post"
 - action="B1_5_Mauchu_Maunen.php"

- + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Noi dung: TextField (nhập liệu)
 - Mau nen: TextField (nhập liệu)
 - Mau chu: TextField (nhập liệu)
 - Dien tich: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Chu vi: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
- + Nhập: Nội dung, màu nền, màu chữ
- + Xuất: Nội dụng được định dạng bởi màu nền và màu chữ đã nhập

d. Thuật giải:

- Khai báo biến:
 - + \$nd=\$_POST["txtNd"];
 - + \$mn=\$_POST["txtMn"];
 - + \$mc=\$_POST["txtMc"];
- Thuật giải:

style="color:#<?php echo \$mc;?>; background-color:#<?php echo \$mn;?>"

Bài 1.6: Thiết kế Form sau và tính diện tích và chu vi hình tròn

a. Yêu cầu:

- Thiết kế Form và tính diện tích và chu vi hình tròn

b. Hướng dẫn sử dụng:

Nhập vào bán kính hình tròn sau đó nhấn nút Tính

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_tong_hieu:

```
form(name="frm_dt_cv" method="post" action="b2_1_Dt_Cv.php")
```

- + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Ban kinh: TextField (nhập liệu)
 - Dien tich: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Chu vi: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: bán kính hình tròn
 - + Xuất: Diện tích và chu vi

```
<form name="frm Dientich Chuvi" method="post" action="B2 1 Dt Cv.php">
<h2>DIÊN TÍCH VÀ CHU VI <br> HÌNH TRÒN</h2>
   Bán kinh:
    <input type="text" name="txtBK" value="<?php echo $BK?>"/>
  >
    Diên tích:
    <input type="text" name="txtTong" value="<?php echo $DT ?>" readonly="readonly="/>
   Chu vi:
    <input type="text" name="txtChuvi" value="<?php echo $CV ?>" readonly="readonly="/>
   <input type ="submit" name="btnTinh" value="Tinh" />
</form>
```

d. Thuật giải:

- + Khai báo biến \$Ban_kinh và nhận giá trị của bán kính
- + Khai báo hằng số PI
- + Xử lý tính Diện tích: \$Dien_tich=PI* \$Ban_kinh²
- + Xử lý tính Chu vi: \$Chu vi=2*PI * \$Ban_kinh
- + Kết xuất \$Dien_tich ra Dien_tich và \$Chu_vi ra Chu vi

```
<?php
//Khai báo hằng số PI=3.14
define('PI','3.14');
//Khai báo biến và khởi tạo giá trị cho biến
$BK=$_POST["txtBK"];
//Thuật giải
$DT=PI * pow($BK,2);
$CV=2*$BK * PI;
?>
```

Bài 1.7: Cạnh huyền, tam giác vuông

CẠNH HUY	YỀN TAM GIÁC VUÔNG	G
Cạnh A:	3	
Cạnh B:	4	
Cạnh Huyền:	5	
	Tính	

a. Hướng dẫn sử dụng:

Nhập vào 2 cạnh của tam giác vuông sau đó nhấn nút Tính

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_tong_hieu:
 - form name="frm Dientich Chuvi"
 - method="post"
 - action="B2_2_Canh_huyen_TGV.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Canh A: TextField (nhập liệu)
 - Canh B: TextField (nhập liệu)
 - Canh huyen: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: 2 cạnh của tam giác vuông
 - + Xuất: Cạnh huyền

c. Thuật giải:

- + Khai báo biến \$A, \$B và nhận giá trị của 2 cạnh tam giác
- + Khai báo biến \$C
- + Xử lý tính Cạnh huyền: $C=\sqrt[2]{A^2+B^2}$ dùng hàm toán học sqrt() và pow() để tính \Rightarrow C= sqrt(pow(A,2)+pow(B,2));
- + Kết xuất \$C ra cạnh huyền

```
<?php
//Khai báo biến và khởi tạo giá trị cho biến
$A=$_POST["txtCanhA"];
$B=$_POST["txtCanhB"];
//Thuật giải
$C=sqrt(pow($A,2)+pow($B,2));
?>
```

1.2. Cấu trúc điều kiện

- Các cấu trúc rẽ nhánh if . . . else
- Cấu trúc chon lưa switch . . . case
- Áp dụng các cấu trúc trên vào các bài tập cụ thể

Bài 2.1: Tìm từ trong chuỗi

- a. Yêu cầu: tạo trang tìm kiếm chuỗi như sau:
 - Nhập dữ liệu:
 - + Nếu Chuỗi rỗng → Xuất ra thông báo: Nhập vào chuỗi cần thay thế
 - + Nếu *Từ cần tìm* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập vào từ cần tìm*
 - Nếu không tìm thấy Từ cần tìm trong Chuỗi → Xuất ra thông báo: Tìm không thấy từ . . . trong chuỗi.
 - Nếu tìm thấy Từ cần tìm trong chuỗi → Xuất ra thông báo: Tìm thấy từ . . . trong chuỗi tại vị trí: . .

b. Hướng dẫn sử dụng:

- Nhập vào một chuỗi và Từ cần tìm trong chuỗi sau đó nhấn nút *Tìm kiếm*

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Tìm kiếm từ trong chuỗi. Nếu tìm thấy thì xuất ra một chuỗi: Tìm thấy từ . . . trong chuỗi tại vị trí số ngược lại thì xuất ra một chuỗi Không tìm thấy từ trong chuỗi.
- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_Tim_tu_trong_chuoi:
 - form name="frm_Tim_Tu_Trong_Chuoi"
 - method="post"
 - action="B2_3_Tim_Tu_Trong_Chuoi.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Chuoi: TextField (nhập liệu)
 - Tu_can_tim: TextField (nhập liệu)
 - Ket_qua: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: một chuỗi và Từ cần tìm trong chuỗi
 - + Xuất:
 - Tìm thấy từ . . . trong chuỗi tại vị trí số . .
 - Không tìm thấy từ trong chuỗi.
- Thuật giải:
 - + Khai báo biến \$Chuoi nhận giá trị của Chuoi
 - + Khai báo biến \$Tu_can_tim nhận giá trị của Tu_can_tim
 - + Khai báo biến \$Ket_qua và áp dụng quy tắc xử lý để tính kết quả
 - + Kết xuất \$Ket_qua vào Ket_qua

Bài 2.2: Thay thế từ trong chuỗi

- a. Yêu cầu: tạo trang tìm kiếm chuỗi và thay thế từ trong chuỗi:
 - Nhập dữ liệu:
 - + Nếu Chuỗi rỗng Xuất ra thông báo: Nhập vào chuỗi cần thay thế
 - + Nếu *Từ cần tìm* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập vào từ cần tìm*
 - + Nếu *Từ thay thế* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập vào từ cần thay thế*
 - Yêu cầu xử lý:
 - + Nếu *Không tìm thấy Từ cần tìm trong Chuỗi* → Xuất ra thông báo: *Nhập lại từ cần tìm*
 - + Nếu $Tìm thấy Từ cần tìm trong chuỗi <math>\rightarrow$ Xuất ra Chuỗi đã thay thế.

TÌM VÀ THAY THẾ CỤM TỪ TRONG CHUỔI					
Chuỗi:	Nhà nàng ở cạnh nhà tôi				
Từ cần tìm:	nàng				
Từ thay thế:	Hùng				
	Tìm & thay thế				
Nhà Hùng ở	cạnh nhà tôi				

- Nhập chuỗi, từ gốc, từ thay thế sau đó nhấn nút *Tìm & Thay thế*

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_ThayTheTuTrongCuoi:
 - form name="frm_ThayTheTuTrongCuoi"
 - method="post"
 - action="B2_4_Thay_the_tu_trong_chuoi.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Chuoi: TextField (nhập liệu)
 - Tu_can_tim: TextField (nhập liệu)
 - Tu_thay_the: TextField (nhập liệu)
 - Chuoi_thay_the: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: chuỗi, từ cần tìm, từ cần thay thế
 - Xuất: Chuỗi sau khi đã thay thế và các thông báo lỗi nếu có.
 - + Thuật giải:
 - Khai báo biến \$Chuoi, \$Tucanthe, \$Tuthaythe
 - Khai báo biến \$kq và áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả:

Bài 2.3: So sánh chuỗi

- a. Yêu cầu: tạo trang so sánh 2 chuỗi:
 - Phần nhập liệu:
 - + Nếu *Chuoi_1* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập vào chuỗi 1*
 - + Nếu *Chuoi*_2 rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập vào chuỗi* 2
 - Thực hiện so sánh 2 chuỗi:
 - Nếu Chuoi_1 = Chuoi_2 : Hai chuỗi bằng nhau
 - o Nếu Chuoi_1 < Chuoi_2 : Chuỗi 1 nhỏ hơn chuỗi 2
 - o Nếu Chuoi_1 > Chuoi_2: Chuỗi 1 lớn lơn chuỗi 2

	SO SÁNH HAI CHUŎI			
Chuỗi thứ nhất:	Tôi đi học			
Chuỗi thứ hai: Tôi đi học				
	So sánh			
Chuỗi 1 lớn hơn Chuỗi 2				

Nhập chuỗi thứ nhất, chuỗi thứ hai sau đó nhấn nút So sánh

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_So_sanh_chuoi:
 - form name="frm_SoSanhHaiChuoi"
 - method="post"
 - action="B2_5_So_sanh_hai_chuoi.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Chuoi_1: TextField (nhập liệu)
 - Chuoi_2 TextField (nhập liệu)
 - Ket_qua: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: chuỗi 1, chuỗi 2
 - + Xuất: Chuỗi sau khi đã thay thế và các thông báo lỗi nếu có.
 - + Thuật giải: thực hiện việc so sánh hai chuỗi thông qua hàm $strcmp(Chuoi_1, Chuoi_2)$ và kết xuất kết quả.

Bài 2.4: Tính số ngày trong tháng

- a. Yêu cầu: tạo trang tính số ngày trong tháng:
 - Phần nhập liệu:
 - + Nếu *Tháng* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập tháng*
 - + Nếu Tháng không phải và kiểu dữ liệu số \rightarrow Xuất ra thông báo: Nhập tháng là số
 - + Nếu Năm rỗng → Xuất ra thông báo: Nhập năm
 - + Nếu Năm không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo: Nhập năm là số
 - Thực hiện tính ngày trong tháng và xuất ra thông báo sử dụng hàm mktime(0,0,0,\$thang,1,\$nam) và date("t",\$sogiay) để tính số ngày trong tháng và kết xuất năm Nhuận sử dụng hàm date("L",\$sogiay)==1

TÍNH SỐ NGÀY TRONG THÁNG						
Nhập tháng:	1	năm 2017				
	Tính số ng	ày				
Tháng 1 năm 2017 có 31 ngày						

TÍNH SỐ NGÀY TRONG THÁNG						
Nhập tháng:	2	năm	2016			
	Tính số ng	ày				
Tháng 2 năm 2016 có 29 ngày - Là năm nhuận						

Nhập vào ngày và tháng sau đó nhấn nút Tính số ngày

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế giao diện người dùng:
 - + Trang_Tinh_so_ngay_trong_thang:
 - form name="frm_TínhoNgayTrongThang"
 - method="post"
 - action="B2_6_Tinh_so_ngay_trong_thang.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Ngay: TextField (nhập liệu)
 - Thang: TextField (nhập liệu)
 - Ket_qua: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: Ngày và tháng
 - Xuất: Số ngày trong tháng và các thông báo lỗi nếu có.
- Thuật giải:
 - + Khai báo biến:
 - \$thang=\$_POST["txtthang"];
 - \$nam=\$_POST["txtnam"];
 - \$kq="";
 - \$err="";
 - \$kt=true;
 - \$namNhuan="";
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả và thông:

Bài 2.5: Tính kết quả học tập

- a. Yêu cầu: tạo trang tính kết quả học tập như sau:
 - Thực hiện tính điểm trung bình: ĐTB=(HK1 + HK2 * 2)/3 và làm tròn lấy 2 số lẻ
 - Xét kết quả:
 - + Được lên lớp: ĐTB>=5
 - + Ở lại lớp: ĐTB <5
 - Xếp loại học lực:
 - + Giỏi: ĐTB>=8
 - + Khá: 7<=DTB<8
 - + Trung bình: 5<=DTB<7
 - + Yếu: 4<=ĐTB<5
 - + Kém: ĐTB<4

KẾT QUẢ HỌC TẬP		
Điểm HK I:	7	
Điểm HK 2:	8	
Điểm trung bình:	7.67	
Kết quả:	Lên lớp	
Xếp loại học lực:	Khá	
	Xem kết quả	

b. Hướng dẫn sử dụng:

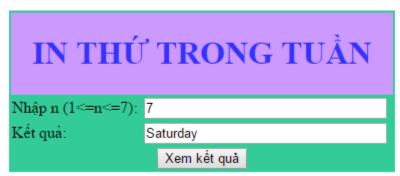
- Nhập vào Điểm HK1 và Điểm HK2 sau đó nhấn nút Xem kết quả
- c. Tóm tắt yêu cầu:
 - Thiết kế Form
 - $+ \ Trang_B3_1_Ket_qua_hoc_tap:$
 - form name="frm_KetQuaHocTap"
 - method="post"
 - action="B3_1_Ket_qua_hoc_tap.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Diem KH1: TextField (nhập liệu)
 - Diem KH2: TextField (nhập liệu)
 - Diem_TB: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Ket_qua: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Xep_loai_hoc_luc: TextField (kết xuất, chỉ đọc)

- + Nhâp: Điểm HK1 & HK2
- + Xuất: Điểm trung bình, Kết quả học tập và Xếp loại học lực
- Thuật giải:
 - + Khai báo biến:
 - \$hk1=\$_POST["txthk1"];
 - \$hk2=\$_POST["txthk2"];
 - \$kq="";
 - \$err="":
 - \$kt=true;
 - \$dtb="":
 - \$HL="":
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả thông báo lỗi:
 - Nếu Điểm học kỳ 1 rỗng → Xuất ra thông báo: Nhập điểm học kỳ 1
 - Nếu Điểm học kỳ 1 không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo:
 Nhập điểm học kỳ 1 là số
 - Nếu Điểm học kỳ 1 không nằm trong phạm vi từ 0 đến 10 → Xuất ra thông báo: Nhập điểm học kỳ 1 là số nằm trong phạm vi từ 0 đến 10
 - Nếu Điểm học kỳ 2 rỗng → Xuất ra thông báo: Nhập điểm học kỳ 2
 - Nếu Điểm học kỳ 2 không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo:
 Nhập điểm học kỳ 2 là số
 - Nếu Điểm học kỳ 2 không nằm trong phạm vi từ 0 đến 10 → Xuất ra thông báo: Nhập điểm học kỳ 2 là số nằm trong phạm vi từ 0 đến 10
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả:

Bài 2.6: In thứ trong tuần

a. Yêu cầu: tạo trang in thứ trong tuần thỏa mãn điều kiện sau:

Nhập vào một số nguyên dương n với 1<=n<=7. Tùy theo n=1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Hãy in tương ứng các từ: Sunday, Monday, Tuesday, Webnesday, Thursday, Friday, Saturday.

IN THÚ	TRONG TUẦN
Nhập n (1<=n<=7):	8
Kết quả:	
	Xem kết quả
Nhập thứ là số trong khoảng từ 0 đến 7	

- Nhập vào số n sau đó nhấn nút Xem kết quả

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form:
 - + Trang_B3_2_In_Thu_Trong_Tuan.php:
 - + form name="frm_InThuTrongTuan"
 - + method="post"
 - $+ \ action="B3_2_In_Thu_Trong_Tuan.php"$
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Nhap_n: TextField (nhập liệu)
 - Ket_qua: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: Nhap n
 - + Xuất: Thứ trong tuần tương ứng bằng tiếng anh
- Thuật giải:
 - + Khai báo biến:
 - \$thu=\$_POST["txtthu"];
 - \$kq="";
 - \$err="";
 - \$kt=true;
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả thông báo lỗi:
 - Nếu n rỗng \rightarrow Xuất ra thông báo: Nhập thứ
 - Nếu n không phải và kiểu dữ liệu số \rightarrow Xuất ra thông báo: Nhập thứ là số
 - Nếu n không nằm trong phạm vi từ 1 đến 7 → Xuất ra thông báo: Nhập thứ là số nằm trong phạm vi từ 1 đến 7
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả sử dụng câu lệnh switch . . case:
 - $n=1 \rightarrow Sunday$
 - $n=2 \rightarrow Monday$
 - $n=3 \rightarrow Tuesday$
 - $n=4 \rightarrow Webnesday$
 - $n=5 \rightarrow Thursday$

- $n=6 \rightarrow Friday$
- $n=7 \rightarrow Saturday$

Bài 2.7: Giải thể thao

- a. Yêu cầu: tạo trang Giải thể thao:
 - Thiết kế form:
 - + Nếu *năm* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập năm*
 - + Nếu **năm** không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo: *Nhập năm là* số
 - + Nếu *năm* <1975 → Xuất ra thông báo: *Nhập năm phải lớn hơn hoặc bằng* 1975
 - Xử lý tính toán:
 - + Với năm>=1975 đúng
 - Năm % 4 ==0:
 - Olympic
 - Bóng đá châu Âu
 - Năm >= 1996 đúng: Tiger Cup
 - Năm % 4 ==1 hoặc Năm % 4 ==3
 - SEA Games
 - Năm % 4 == 2
 - Word Cup
 - Năm >=1996 đúng: Tiger Cup

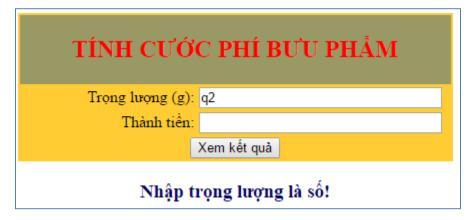
- Nhập vào năm sau đó nhấn nút Xem kết quả
- c. Tóm tắt yêu cầu:
 - Thiết kế form:
 - + Trang_B3_3_Giai_the_thao.php:
 - + form name="frm_InThuTrongTuan"
 - + method="post"
 - $+ \ action="B3_2_In_Thu_Trong_Tuan.php"$
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - Nhap_n: TextField (nhập liệu)
 - Ket_qua: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: Nhap n
 - + Xuất: Thứ trong tuần tương ứng bằng tiếng anh
 - Thuật giải:
 - + Khai báo biến:
 - \$nam=\$_POST["txtnam"];
 - \$kq="";
 - \$err="";
 - \$kt=true;
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả thông báo lỗi:
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả sử dụng câu lệnh switch . . case kết hợp với if

Bài 2.8: Tính cước gửi hàng

- a. Yêu cầu: Viết chương trình tính cước phí bưu phẩm trong nước:
 - Thiết kế form:

- + Nếu trọng lượng rỗng → Xuất ra thông báo: Nhập trọng lượng
- + Nếu *trọng lượng* không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo: *Nhập trọng lượng là số*
- + Nếu năm <1975 → Xuất ra thông báo: Nhập trọng lượng phải lớn hơn hoặc bằng 1975
- Xử lý tính toán: Cước phí bưu phẩm trong nước được tính theo quy định như sau:
 - + Nếu trọng lượng bưu phẩm trong khoảng định mức 100g đầu thì cước phí trung bình là 500~d/g
 - + Nếu trọng lượng bưu phẩm vượt quá mức không quá 30 g thì cước phí trung bình cho mỗi g vượt định mức là 400~d/g
 - + Trường hợp trọng lượng thư vượt quá 130 g thì tính trung bình 300 đ/g cho mỗi g vượt quá 130 g.

Nhập vào trọng lượng sau đó nhấn nút Xem kết quả

c. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form:
 - + Trang_B3_4_Tinh_Cuoc_Phi_Buu_Pham.php:
 - "frm_TinhCuocPhiBuuPham"
 - method="post"
 - action="B3_4_Tinh_Cuoc_Phi_Buu_Pham.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form

- Nhap_trong_luong: TextField (nhập liệu)
- Thanh_tien: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
- + Nhập: Nhập trọng lượng
- + Xuất: Thành tiền tương ứng với trọng lượng và các thông báo lỗi
- Thuật giải:
 - + Khai báo biến:
 - \$trongluong=\$_POST["txtrongluong"];
 - \$thanh_tien="";
 - \$err="";
 - \$kt=true;
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả thông báo lỗi:
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kết xuất kết quả sử dụng câu lệnh if

Bài 2.9: Tính tiền nước sinh hoạt

a. Yêu cầu: Viết chương trình tính tiền nước sinh hoạt các hộ dân cư:

TÍNH TIỀN N	NƯỚC SINH HOẠT
Loại hộ:	
Số nhân khẩu :	
Chỉ số đầu (m^3) :	
Chỉ số cuối (m ³):	
Số m³ tiêu thụ:	
Thành tiền:	
	Xem kết quả
Nhập loại hộ là số: 1: Hộ dân cư 2: Đơn vị sản xuất 3: Cơ quan, đoàn thể, hành c 4: Đơn vị kinh doanh, dịch v	

TÍNH TIỀN NƯỚC SINH HOẠT Loại hộ: 1 Số nhân khẩu: 3 Chỉ số đầu (m³): 2 Chỉ số cuối (m³): 30 Số m³ tiêu thụ: 28 Thành tiền: 170660 (VNĐ) Xem kết quả

- Xử lý nhập liệu:
 - + Loại hộ:
 - 1: Hộ dân cư
 - 2: Đơn vị sản xuất
 - 3: Cơ quan, đoàn thể, hành chánh sự nghiệp
 - 4: Đơn vị kinh doanh, dịch vụ
 - + Hô dân cư:
 - Nếu *Số nhân khẩu* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập số nhân khẩu*
 - Nếu Số nhân khẩu không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo: Nhập Số nhân khẩu là số
 - Nếu Số nhân khẩu <0 → Xuất ra thông báo: Nhập chỉ số đầu phải lớn hơn hoặc bằng 0</p>
 - + $Chi số đầu (m^3)$:
 - Nếu *Chỉ số đầu* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập chỉ số đầu*
 - Nếu Chỉ số đầu không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo: chỉ số đầu là số
 - Nếu Chỉ số đầu <0 → Xuất ra thông báo: Nhập chỉ số đầu phải lớn hơn hoặc bằng 0
 - + $Chi s\acute{o} cu\acute{o}i (m^3)$:
 - Nếu *Chỉ số cuối* rỗng → Xuất ra thông báo: *Nhập chỉ số cuối*
 - Nếu Chỉ số cuối không phải và kiểu dữ liệu số → Xuất ra thông báo: chỉ số cuối là số
 - Nếu Chỉ số cuối < Chỉ số đầu → Xuất ra thông báo: Nhập chỉ số cuối phải lớn hơn hoặc bằng Chỉ số đầu</p>
 - + Nếu đơn vị tiêu thụ nước là không phải là các hộ dân cư thì số nhân khẩu ẩn

- Giá nước được tính theo quy định như sau:
 - + Hộ dân cư (1):
 - Đến 4m³/người/tháng: 6.095 đ
 - Trên 4m³ đến 6m³/người/tháng: 11.730 đ
 - Trên 6m³/người/tháng: 13.110 đ
 - + Đơn vị sản xuất (2): 11.040 d/m^3
 - + Cơ quan, đoàn thể, hành chánh sự nghiệp (3): 11.845đ/m³
 - + Đơn vị kinh doanh, dịch vụ (4): 19.435đ/m^3

Bài 2.10: Thiết kế Form giải phương trình bậc nhất có dạng AX + B = 0

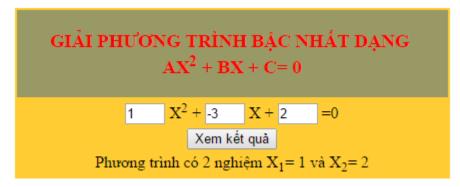

Yêu cầu chức năng khi chọn, thực hiện tính:

Ta có: ax=b ⇔ax=-b

- a≠0 ⇒ phương trình có nghiệm $x = -\frac{b}{a}$
- a=0
 - + Nếu b≠0 ⇒ phương trình vô nghiệm
 - + Nếu b=0 ⇒ phương trình vô số nghiệm

Bài 2.11: Thiết kế Form giải phương trình bậc nhất có dạng $AX^2 + BX + C = 0$

- Yêu cầu chức năng khi chọn, thực hiện tính toán để giải phương trình:

$$AX^2 + BX + C = 0$$

- + Nếu a=0: phương trình trở về phương trình bậc nhất: BX+C=0
 - Nếu B=0
 - Nếu C=0 → PTVSN
 - Nếu C ≠ → PTVN
 - Nếu B \neq 0 \rightarrow PT có nghiệm: X= $\frac{c}{B}$
- + Nếu A \neq 0:
 - Tính Delta= $B^2 4AC$
 - Xét Delta:
 - Nếu Delta < 0 → PTVN
 - Nếu Delta = 0 \rightarrow PT có nghiệm kép X=- $\frac{B}{2A}$
 - Nếu Delta > 0 → PT có 2 nghiệm:

$$\begin{cases} X_1 = \frac{-B + \sqrt[2]{Delta}}{2A} \\ X_2 = \frac{-B - \sqrt[2]{Delta}}{2A} \end{cases}$$

Buổi 2: Lập trình kịch bản trình chủ PHP

Nội dung:

1.3. Cấu trúc lặp

- Cấu trúc lặp xác định trước số lần lặp
 - + For
 - + Foreach
- Cấu trúc lặp không xác định trước số lần lặp
 - + While
 - + Do

Bài 3.1: Thiết kế form và viết chương trình tính tổng các số lẻ từ 1 đến n

- a. Yêu cầu: viết chương trình tính tổng các số lẻ từ 1 đến n
 - Nhập vào số nguyên dương n
 nếu nhập n<=0 yêu cầu nhập lại và tính: $S=1+3+5+\ldots+n$
 - Áp dụng cả 3 cấu trúc: for, while và do để tính tổng

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form:
 - $+ \ Trang_\,B4_1_Tinh_tong_cac_so_le.php:$
 - form name="frm_TinhTongCacSoLe"
 - method="post"
 - action="B4_1_Tinh_tong_cac_so_le.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form

- So_n: TextField (nhập liệu)
- Tong_cac_so_le: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
- + Nhập: Nhập số nguyên dương n
- + Xuất: Tổng các số lẻ từ 1 đến n và các thông báo lỗi
- Thuật giải
 - + Khai báo biến
 - + Áp dụng quy tắc xử lý áp dụng các cấu trúc for, while và do để kết xuất kết quả và thông báo lỗi.
- c. Hướng dẫn sử dụng:
 - Nhập vào vào số n sau đó nhấn nút Tính

Bài 3.2: Tính tổng và tích

- a. Yêu cầu: Viết chương trình tính tổng và tích
 - Nhập vào số nguyên dương n nếu nhập n<=0 yêu cầu nhập lại và tính:

$$S=1+2+3+...+n$$

 $P=1*2*3*...*n$

Áp dụng cả 3 cấu trúc: for, while và do để tính tổng

```
TÍNH VÀ TÍCH

Nhập n (>=1): 10

Tổng: 1+2+3+4+5+6+7+8+9+10=55

Tích: 1*2*3*4*5*6*7*8*9*10=3628800

Tính
```

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form:
 - + Trang_B4_2_Tinh_tong_va_tich.php:
 - form name="frm_TinhTongVaTich"
 - method="post"
 - action="B4_2_Tinh_tong_va_tich.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - So_n: TextField (nhập liệu)
 - Tong: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Tich: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: Nhập số nguyên dương n
 - + Xuất: Tổng và tích tương ứng với số nguyên dương n và các thông báo lỗi
- Thuật giải:

- + Khai báo biến
- + Áp dụng quy tắc xử lý áp dụng các cấu trúc for, while và do để kết xuất kết quả và thông báo lỗi.

Nhập vào vào số n sau đó nhấn nút Tính

Bài 3.3: Các số chia của N

- a. Yêu cầu: Viết chương trình in các số chia của n (số mà n chia hết)
 - Nhập vào số nguyên dương n nếu nhập n<=0 yêu cầu nhập lại và tính:
 Ví du: n=10 → In ra 1, 2, 5, 10
 - Áp dụng cả 3 cấu trúc: for, while và do để tính tổng

IN DANH SÁCH CÁC SỐ CHIA CỦA n Nhập n (>=1): 10 Các số chia của 1, 2, 5, 10 Tính

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form:
 - + Trang_B4_2_Tinh_tong_va_tich.php:
 - form name="frm_TinhTongVaTich"
 - method="post"
 - action=" B4_2_Tinh_tong_va_tich.php "
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - So_n: TextField (nhập liệu)
 - Tong: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - Tich: TextField (kết xuất, chỉ đọc)
 - + Nhập: Nhập số nguyên dương n
 - + Xuất: Tổng và tích tương ứng với số nguyên dương n và các thông báo lỗi
- Thuật giải
 - + Khai báo biển
 - + Áp dụng quy tắc xử lý áp dụng các cấu trúc for, while và do để kết xuất kết quả và thông báo lỗi.

c. Hướng dẫn sử dụng:

Nhập vào vào số n sau đó nhấn nút Tính

Bài 3.4: Bảng cửu chương

- a. Yêu cầu: Tạo trang in bảng cửu chương của một số như sau:
 - Nhập vào số nguyên dương n: 1<=n<=10 và tính:
 - Áp dụng lần lượt cả 3 cấu trúc: for, while và do để tính tổng:

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form:
 - $+ \ Trang_B4_4_Bang_Cuu_Chuong.php:$
 - form name="frm_BangCuuChuong"
 - method="post"
 - action="B4_4_Bang_Cuu_Chuong.php"
 - + Các thể hiện phía dưới đều nằm trong form
 - So_n: TextField (nhập liệu)
 - Ket_qua: Label (kết xuất)
 - + Nhập: Nhập số nguyên dương n
 - + Xuất: Bảng cửu chương tương ứng với số nguyên dương n và các thông báo lỗi
- Thuật giải
 - + Khai báo biến
 - + Lần lượt áp dụng quy tắc xử lý áp dụng các cấu trúc for, while và do để kết xuất kết quả và thông báo lỗi.

c. Hướng dẫn sử dụng:

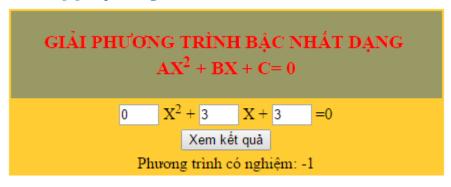
Nhập vào vào số n sau đó nhấn nút Thực hiện

1.4. Xây dựng phương thức và xử lý lỗi PHP

- Xây dựng phương thức
 - + Khai báo phương thức
 - + Sử dụng phương thức
- Xử lý lỗi trong PHP
 - + Thủ công
 - + Sử dụng Try . . . catch

Bài 4.1: Giải phương trình bậc nhất hai

a. Yêu cầu: Tạo trang giải phương trình bậc 2 như sau:

b. Tóm tắt yêu cầu:

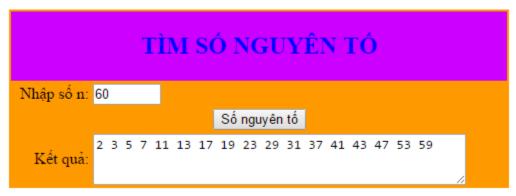
- Thiết kế form theo mẫu:
- Thuật giải
 - + Khai báo biến
 - + Xây dựng 2 hàm:
 - Hàm GPTB1() có tham số truyền vào là \$A và \$B
 - Hàm GPTB2() có tham số truyền vào là \$A, \$B và \$C
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kiểm tra

c. Hướng dẫn sử dụng:

- Nhập vào ba số A, B, C sau đó nhấn nút Xem kết quả

Bài 4.2: Tìm số nguyên tố

a. Yêu cầu: Tạo trang tìm số nguyên tố như sau:

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form theo mẫu:
- Thuật giải
 - + Khai báo biến
 - + Xây dựng hàm kiểm tra số nguyên tố snt() có tham số truyền vào là \$n.
 - + Áp dụng quy tắc xử lý để kiểm tra

c. Hướng dẫn sử dụng:

- Nhập vào vào số n sau đó nhấn nút $S\hat{o}$ nguyên $t\hat{o}$

Bài 4.3: Tính toán trên dãy số

a. Yêu cầu: Tạo trang tính toán trên dãy số như sau:

b. Tóm tắt yêu cầu:

- Thiết kế form theo mẫu:
- Thuật giải
 - + Khai báo biến

- + Xây dựng các hàm:
 - Tongnm() có tham số truyền vào là $\$n,\$m \rightarrow$ Tính tổng các số từ n đến m.
 - Tichnm() có tham số truyền vào là $\$n,\$m \rightarrow$ Tính tích các số từ n đến m.
 - Tongnmc() có tham số truyền vào là \$n,\$m → Tính tổng các số chẵn từ n đến m.
 - Tongnml() có tham số truyền vào là $\$n,\$m \rightarrow$ Tính tổng các số lẻ từ n đến m.
- + Áp dụng quy tắc xử lý để kiểm tra

- Nhập vào số bắt đầu và số kết thúc sau đó nhấn nút *Tính toán*

1.5. Kết hợp JavaScrip – PHP

- Rỗng
- Số
- Email
- Date
- Checked
- Selected

Bài 5.1: Kiểm tra thông tin nhập ở client

- a. Yêu cầu: Sử dụng tập tin thu_vien.js liên kết tập tin
 - Thu_vien.js và gọi các hàm để xử lý
- b. Hướng dẫn sử dụng:
 - Nhập giá trị tìm
 - Nhấn nút tìm
- c. Tóm tắt yêu cầu:
 - Thiết kế giao diện người dùng: cung cấp trang b5_1Frm_Tim_kiem.php
 - Qui tắc xử lý:
 - + Kiểm ra dữ liệu hợp lệ → Server xử lý
 - + Kiểm tra dữ liệu không hợp lệ → thông báo lỗi